

Afdeling Twente

Jaarverslag 2009

Jaarthema

Met een wervend foldertje trokken we voor onze drie bijeenkomsten telkens ruim 30 deelnemers. Weliswaar begon onze derde inleider met zich af te vragen of de drie veronderstellingen die in dat foldertje besloten lagen wel klopten, maar ja, daar is hij dan ook Dominicaan voor. Wij behielden ons goede humeur en dachten: als het al niet waar is, dan is het toch aardig gevonden. En onze landelijk secretaris zei, dat het er “gelikt” uit zag! Zo is het maar net.

Ons jaarthema was:

Zo overleeft de Kerk telkens weer.

De mystieke onderstroom maakt de bovenstroom bevaarbaar. Wij zoeken in het verleden richting voor het heden.

Allemaal de vraag, vond pater Lascaris. En die spreuk die er bij stond:

Wie zal zeggen of dat wat wij hopen bestaat? Het is er mee als met de wegen op aarde. Eerst zijn er geen wegen, maar ze ontstaan als veel mensen in dezelfde richting lopen (Lee Sjuun).

Pater Lascaris: voorlopig lijkt het er op dat de weg die veel mensen gaan naar het kapitalisme leidt. Is dat wat wij hopen?!? Een kritische geest is altijd de moeite waard!

Woestijnvaders

Op 26 februari spraken wij met Prof. Dr. Peter Nissen over de woestijnvaders. Onze Kerk heeft eerder crisissituaties overleefd. Wat valt daarvan te leren voor óns in de huidige crisissituatie van onze Kerk?

Peter Nissen vroeg zich af of er wel eens tijden zijn geweest dat de Kerk níét in een crisissituatie

verkeerde. En: het verleden kan ons stof tot overweging geven, maar wij moeten onze éigen weg vinden.

De Woestijnvaders vormen het begin van een traditie van religieus leven, dat ook in zijn huidige gestalten nog altijd vaak reageert op nieuwe vragen die zich in de samenleving voordoen, en nog altijd vaak een gezond tegen-geluid laat horen (hoezeer het óók vaak in de gangbare instituties wordt ingekaderd).

De Woestijnvaders zelf vormden een reactie op een steeds wereldser worden van het christendom. Van vervolgte Kerk werd de Kerk een staatskerk, met alle keizerlijke – en dus ook negatieve – invloeden van dien.

Hun erfgoed is geen samenhangende theorie. Maar een centraal thema is de gedachte, dat in iedere mens een vonk van het goddelijke schuilgaat, en dat de zoektocht naar God vooral ook een zoektocht naar jezelf is, naar wat je beweegt, een pogen de stem van het eigen hart te verstaan.

Moderne Devotie

Op 18 maart was Dr. Rudolf van Dijk O. Carm onze inleider over de Moderne Devotie. Óók een tegen-geluid. De bisschop van Utrecht was er niet altijd blij mee. Zijn er nog méér overeenkomsten met de Woestijnvaders? Wijst ook de Moderne Devotie ons de weg naar binnen? Met een gedegen “reader” of “hand-out” of hoe zoiets heten mag, leidde Rudolf van Dijk ons langs vragen als “Wat bezielde de moderne devoten? Wat brachten zij teweeg? Welke parallellen heeft onze tijd met de Moderne Devotie?”. Wat is het toch mooi om weer eens door je geschiedenis te grasduinen, en je te realiseren wat een geweldige levenskracht er in

werkzaam is geweest, en hoeveel we dat ook vandaag de dag mogen zien gebeuren. Drie stellingen kregen we van Rudolf van Dijk mee:

1. De Kerk overleeft niet door institutionele ingrepen of vernieuwing in de top, maar dankzij het zorgvuldig behoeden van ‘vonken onder de as’.
2. Christen-zijn staat en valt met het aangaan en onderhouden van een devote=innige relatie met Christus in zijn *mysteria* (geboorte tot en met dood).
3. De *Navolging van Christus* is het gemeenschappelijk erfgoed van de ongedeelde Kerk en vormt als handreiking voor de geestelijke weg een geschikte grondslag voor interconfessionele en interreligieuze oecumene.

Niet alle toehoorders zijn intussen gecharmeerd geraakt van *De Navolging*. De herinnering aan een individualistisch-verticale vroomheid uit de tijd van een eerdere lezing is soms een te hoge drempel voor een hernieuwde kennismaking. Ook pater Lascaris bleek later niet zo gecharmeerd van *De Navolging*: “Er staat geen enkele parabel in.” Misschien moeten we Carmelieten en Dominicanen maar eens samen laten optreden.

Spiritualiteit

Op 23 mei was Dr. André F. Lascaris O.P. onze gast. We hadden in ons Marienburg-verenigingsblad een oproep geplaatst, om een Marienburger uit Arnhem-Nijmegen of omgeving zo ver te krijgen, pater Lascaris een lift naar en van Twente aan te bieden, inclusief gratis deelname aan onze bijeenkomst. Toen trad er een diepe stilte in. Dus onze penningmeester haalde hem op en onze voorzitter bracht hem weer terug, en dat allemaal met veel genoegen! Het bleek méér dan de moeite waard voor een sprankelend-kritische inleiding op de zaterdag na Hemelvaart. Ook André Lascaris had een “reader” beschikbaar. Wat is dat toch een prachtig middel om ter plekke de aandacht vast te houden én om later nog eens te overwegen. Zo leidde hij ons aan de hand van het begrip “spiritualiteit” – het geheel van relaties die we hebben met het uiteindelijke geheel, anderen, onszelf, de natuur – door de geschiedenis. Er is spanning tussen “de beweging

van Jezus” en ons verlangen naar structuur (en macht), dat leidt tot een netwerk, gebaseerd op discipline, die op gespannen voet staat met de agape, de liefde. Plotinus (205-270) heeft – ook via Augustinus, JB – een geweldige invloed gehad op de christelijke mystiek: het zijn stroomt van boven naar beneden. Relaties waarin wij ingebed zijn verdwijnen: relatie met God (de verlichting van de 18e eeuw), met anderen (het leven is een oorlog van allen tegen allen, Hobbes (1588-1679), JB), met de natuur (het mysterie onder druk van de wetenschap), met onszelf (leegte zonder zin). Individualisme kan samengaan met authenticiteit, respect, spiritualiteit vanuit persoonlijke ervaringen, bewogen zoektocht (wie gaat er niét naar Santiago?, JB).

Zal het christendom overleven? De Kerk op de rots van Petrus of op lemen voeten? Wij moeten de auto, de (schijnbare) autonomie, uit.

Jaarvergadering 2009

Na de lunch werd zoals gebruikelijk de korte jaarvergadering gehouden, welke door de enthousiaste voorzitter Joop Breukel werd geopend en geleid.

Het Jaarverslag 2008 en het Verslag van de Jaarvergadering 2008 werden ongewijzigd goedgekeurd. Evenzo het Financieel Verslag van de penningmeester, Johan Fränzel, die wegens een gouden bruiloft niet aanwezig kon zijn. Er is een goed batig saldo, dank zij giften van leden. Van de kascommissie (Ad Claveaux en Willem Moers) bleek niemand aanwezig te zijn, bovendien is deze niet bij elkaar geweest voor de controle. De voorzitter vraagt toch om vertrouwen en de vergadering verleent décharge: men vertrouwt er op dat de kascommissie alsnog zal controleren. *)

Bij navraag naar de geschiktste datum voor de Dag van de Geest – onze jaarlijkse ontmoetingsdag, tot nu toe steeds op de Pinksterzaterdag – blijkt er toch een lichte voorkeur te bestaan voor de zaterdag na Hemelvaart, waarop wij dit jaar samenkomen.

*) De heer Willem Moers is op 26 juni overleden, en de heer Ad Claveaux op 23 augustus, zodat alleen reserve-lid Ton Oriens nog beschikbaar is.

Programma 2010.

Hiervoor worden vele suggesties gedaan. Als sprekers worden genoemd: Ton van Schaik, historicus, Ad de Keijzer (Titus Brandsma, Spiritualiteit van de liturgie), Will Derkse, Roel Nijland (mystiek en meditatie), Bep Meereboer, medewerkster Titus Brandsma Instituut, oud-deken André Zegveld (zijn boek: Worden wat God is), Hermann Häring, oud-hoogleraar Theologie te Nijmegen (Kerk en Ambt: zie zijn artikel d.d. 3-4-09 op www.rk-kerkplein.org), Huub Schumacher, priester-catecheet bisdom Breda, en/of Adrie Bosch (over de humor in de Bijbel), Jeanne van der Stappen (architectuur en kunst), Johan Pameijer, oud-journalist, priester in de Vrij-Katholieke Kerk, Raalte. Genoemd wordt nog: een d.v.d. "Ik geloof" **). Kortom een ruime sortering, waaruit het bestuur via een vrij mandaat kan kiezen.

Gevraagd om gegadigden ter uitbreiding van het bestuur biedt Kees Oud zich aan om tot het bestuur toe te treden. Applaus.

Hierna sluit Joop deze vergadering.

Hemelvaart-dienst

De dag werd besloten met een verwachtingsvolle Hemelvaart-dienst rond de prachtige tekst van Charles Péguy (1873-1914) over "la petite fille Esperance", het kleine meisje Hoop, "qui n'a l'air de rien du tout", maar dat "al wat tussen mensen leeft en al hun heen en weer geloop licht en richting geeft...en zien laat, zien soms even, wat in het leven mogelijk is".

Vernieuwd bestuur

Op 2-10-09 kwam het bestuur in nieuwe samenstelling bijeen: naast de zittende leden Joop Breukel, voorzitter, Ties van Kerkhoff, secretaris, Johan Fränzel, penningmeester en Jan Groenen, lid, was Kees Oud voor het eerst als lid aanwezig. Aan de bespreking nam ook onze adviseur Roel Nijland deel.

Als thema voor het programma in 2010 werd vastgesteld: Wat is de kracht van onze Kerk? Wat in onze Kerk kan ons helen en bevrijden? Het thema uiteengelegd in vier bijeenkomsten:

1. De kracht van onze vrijwilligers - tevens regionale startbijeenkomst van het project Time Out (zie de landelijke website). - Inleider: Bart Verreijt.
2. Bijbel-lezen in een tijd van secularisatie. - Inleider: Jo Tigcheler O.Carm.
3. Het doopsel: geen kerkelijke uitvinding, maar een kerkelijk geheim. - Inleider: Tjeu van den Berk.
4. De eucharistie: bezielend, en altijd boeiend? - Inleider: Ad de Keyzer.

***) 3 uitzendingen van het programma Braambos van de Vlaamse t.v. over Vader (oorsprong), Zoon (verschijning) en Geest (voltooiing). € 17.--.
Braambos –
tel. 003316772992 – www.braambos.be.

Inlichtingen ?

Inlichtingen over de afdeling Twente zijn te verkrijgen bij de voorzitter:

Joop Breukel – Zilverschoon 131 – 7577 BW Oldenzaal – tel. 0541 – 521 226